

PTICE NAŠIH KRAJEV

// Al Vrezec, Jurij Hanžel

Naslov za kopije objavljenih prispevkov:

Al Vrezec, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, p. p. 290, SI-1001 Ljubljana,
e-mail: al.vrezec@pms-lj.si

Naslov za sporočanje opazovanj redkih vrst: Jurij Hanžel, Komisija za redkosti,

DOPPS, Tržaška 2, SI-1000 Ljubljana, e-mail: jurij.hanzel@gmail.com

Obrazec za opis opazovanj redkih vrst:

http://www.ptice.si/images/stories/slike_novice/2010/obrazec_si.doc

Labod grbec (*Cygnus olor*)

Novembra 2013 je bil pri Vrhniku ujet do sedaj verjetno pri nas najstarejši labod grbec, samica, ki je bila pred 25 leti obročkana v Linzu v Avstriji [VREZEC, A., FEKONJA, D. & ŠERE, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 25-58].

foto: Ivan Petrič

Moškatna bleščavka (*Cairina moschata*)

Nova tujerodna gnezdila Slovenije, ki je julija 2007 uspešno gnezdila na ribniku pri Rogaški Slatini. Samica je vodila kar 15 mladičev [PODHRAŠKI, Z. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 171].

izvirni foto: Zdravko Podhraški

Konopnica (*Anas strepera*)

Med nenadnim poslabšanjem vremena oktobra 2012 so se na zadrževalniku Medvedce zbrale velike jate selečih se vodnih ptic, med njimi tudi jata 150 konopnic, kar je največja doslej opazovana jata konopnic pri nas [BORDJAN, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 165-169].

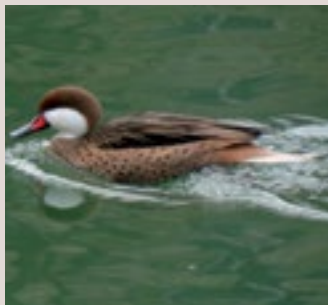
foto: Duša Vadnjal

Mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Čeprav se mlakarica na mariborskem delu Drave pojavlja čez vse leto, je raziskava v obdobju 2007/08 razkrila upad številčnosti vrste po 15 letih za več kot polovico, podobno tudi pri sivki in čopasti črnici, medtem ko se je število labodov grbcov povečalo [LOGAR, K. & BOŽIČ, L. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 5-23].

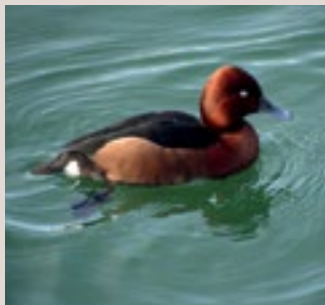
foto: Janez Papež

Bahamska raca (*Anas bahamensis*)

Prvi podatek za Slovenijo – en osebek te tujerodne vrste je bil januarja 2015 opazovan na Ljubljani v Ljubljani [Komisija za redkosti – vir podatka: Mirko Gaberšek].

izvirni foto: Mirko Gaberšek,
www.NaIzletu.SiTM

Kostanjevka (*Aythya nyroca*)

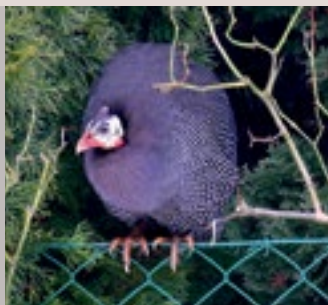
Marca 2015 se je na Cerkniškem jezeru na selitvi zbrala jata kar okoli 200 kostanjevk, sicer pa je bilo med racami največ sivk [D.J. (2015): *Delo* 57(65): 11].

foto: Ivo Božič

Pegatka (*Numida meleagris*)

Novo opazovana tujerodna vrsta pri nas, čeprav je šlo po vsej verjetnosti le za pobeglo ptico, opazovano februarja 2013 v Ljubljani [HANŽEL, J. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 59-72].

izvirni foto: Dare Fekonja

Virginijski kolin (*Colinus virginianus*)

Prvo potrjeno gnezdenje te tujerodne kure pri nas, ko je bila pri Belem Križu v Strunjanu julija 2014 opazovana samica s tremi mladiči [DENAC, M. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 172].

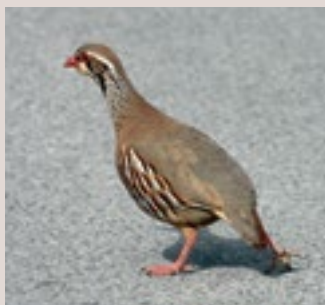
foto: Dare Fekonja

Turška kotorna (*Alectoris chukar*)

Tujerodna vrsta kotorne je bila leta 2008 večkrat opazovana na Nanosu, šlo pa je zelo verjetno za izpuščene ptice in ne prostoživečo populacijo [HANŽEL, J. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 59-72].

foto: Michael Sveikutis

Španska kotorna (*Alectoris rufa*)

Opazovanja te tujerodne kure so v zadnjem času vse pogostejša, nazadnje v Maliji aprila 2013, kar kaže na redna in po vsej verjetnosti namerna izpuščanja te vrste v naravo [HANŽEL, J. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 59-72].

izvirni foto: Tomi Trilar

Bela storklja (*Ciconia ciconia*)

Računalniško modeliranje razširjenosti vrste v JV Evropi na podlagi podatkov iz Slovenije, Hrvaške in BiH je razkrilo, da na izbor gnezdišč najbolj vplivajo vlažnost območja, velikost naselij in količina pomladnih padavin, verjetnost pojavljanja storklje pa se zmanjšuje z nadmorsko višino, naklonom in najnižjimi majskimi temperaturami [RADOVIĆ, A. S. sod. (2014): *Bird Study* 62 (1): 106-114].
foto: Janez Papež

Strmoglavec (*Morus bassanus*)

Na morju pred Piranom je bil leta 2014 strmoglavec opazovan kar dvakrat, v juniju in avgustu, in sicer tako odrasli kot mladostni osebki [GENOV, T. & MALEK, A. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 85-89].
izvirni foto: Tilen Genov

Kormoran (*Phalacrocorax carbo*)

Kot kažejo dolgoletna januarska štetja vodnih ptic, prezimujoča populacija kormorana pri nas upada, medtem ko se število nekaterih drugih ptic pri nas pozimi povečuje, najbolj pri veliki beli čaplji [BOŽIČ, L. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 73-83].
foto: Bojan Škerjanc

Lopatasta govnačka (*Stercorarius pomarinus*)

Četrti podatek za Slovenijo – en mlad osebek te vrste je bil oktobra 2014 opazovan na Ptujskem jezeru [Komisija za redkosti – vir podatka: Luka Božič].
foto: Mark Zekhuis / Saxifraga

Bodičasta govnačka (*Stercorarius parasiticus*)

Deveti do dvanajsti podatek za Slovenijo – od junija do novembra 2014 so bili na vodnih površinah v severovzhodni Sloveniji opazovani trije osebki te vrste [Komisija za redkosti – vir podatka: Luka Božič, Matej Gamser].
foto: Peter Stein / Saxifraga

Kozača (*Strix uralensis*)

V letu 2012 obročkani mladič na Jelovici je bil marca 2013 najden kar 122 kilometrov daleč v Brežicah, kar je doslej verjetno najdaljša najdba obročkane kozače v južni Evropi [VREZEC, A., FEKONJA, D. & ŠERE, D. (2014): *Acrocephalus* 35 (160/161): 25-58].
foto: Al Vrezec

Planinski hudournik (*Tachymarpis melba*)

V Parku Škocjanske jame gnezdi tudi nacionalno pomembna populacija planinskega hudournika, ki je med letoma 2011 in 2012 štela 36 do 40 parov [FIGELJ, J. & KMECL, P. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 139-152].
foto: Ahmet Karataş

Sokol plenilec (*Falco cherrug*)

S satelitskim oddajnikom spremljani mladostni sokol, ki se je izvalil v okolici Dunaja v Avstriji leta 2009, je še isto leto preletel Slovenijo in lovil v okolici Ptuja, potem pa nadaljeval let na Madžarsko, Slovaško in Češko [GAMAUF, A. & DOSEDEL, R. (2012): *Aquila* 119: 65-78].
foto: Sergey Pisarevskiy

Siva vrana (*Corvus cornix*)

Zaradi svojega načina življenja prihaja siva vrana pogosto v konflikt z ljudmi in njihovimi interesi. Zaradi nje je bilo med letoma 2007 in 2010 v Sloveniji prijavljenih kar 95 škodnih primerov na kmetijskih površinah [POKORNY, B., FLAJSMAN, K. & JELENKO, I. (2014): *Acta Silvae et Ligni* 103: 47-60].
foto: Janez Papež

Skalna lastovka (*Ptyonoprogne rupestris*)

Doslej največja jata pri nas z okoli 200 osebki je bila aprila 2012 opazovana pri Tržiču [BLAŽIČ, B. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 177-178].
foto: Tomi Trilar

Drevesna cipa (*Anthus trivialis*)

Z zaraščanjem se na Cerkniškem jezeru spreminja tudi vrstni sestav ptičjih združb, drevesna cipa pa je vrsta, ki se pojavlja v največjem številu v različnih fazah zaraščanja, čeprav ji najbolj ustrezajo zgodnje faze zaraščanja [BORDJAN, D. & BORDJAN, A. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 153-163].
foto: Dejan Bordjan

Veliki strnad (*Emberiza calandra*)

V primerjavi s popisom ptic Kozjanskega parka leta 1999 se je ob popisu leta 2010 pokazal velik upad populacij različnih vrst ptic, pri čemer se je najbolj zmanjšalo število travniških ptic, nekatere so celo izginile, npr. veliki strnad, prepelica, črnočeli srakoper, priba [KMECL, P., JANČAR, T. & MIHELIC, T. (2014): *Acrocephalus* 35 (162/163): 125-138].
foto: Ivo Božič

